

متن پرسش

اصلاح سوال: با عرض سلام، ۱. در رابطه با سوال ۱۶۷۰۷، حضرتعالی در پاسخ به آن سوال، به بیان خواستگاه پاسختان در سوال ۱۶۶۶۷ بسنده کردید. لذا نظرم را درباره سوالشان می گویم و از شما می خواهم نظر بدهید چون نظر شما برایم مهم تر است. تجربه ای که خودم داشتم سالها پیش در سطح ۲ حوزه با اکثر افرادی که پوشیه داشتن صحبت کردم و البته دیدم بعضی هاشون تئوری های خوبی پشت پوشیه زدن دارن ولی همه شان (همه ی کسانی که باهاشون صحبت کردم) رو بیرون از حوزه بدون پوشیه و با حجاب معمولی دیدم و متوجه شدم که سختشان است از پوشیه استفاده کنن. در مواردی که شرایطش پیش آمد علت پوشیه زدن را پرسیدم چنین جواب دادن: گفتند اولاً مجرای تنفسشان محدود می شود و به سختی از زیر پوشیه نفس می کشند (علاوه بر موارد دیگر که فاکتور می گیرم) ثانیاً محدوده ی نگاهشان را کم می کند و چپ و راستشان را با پوشیه نمی بینند و فقط روبروی خود را می بینند. از این جهت به این جمع بندی رسیدم که این کار (پوشیه زدن) عقلی و دینی نیست چون انسان را از فعالیت های معمول و معقول در شرایط معمولی باز می دارد. خدا به انسان مجرای تنفس داده و چشم داده تا در جهت فعالیت خود به نحو صحیح از آن استفاده کند، آن وقت چرا باید در امور خارج از منزل خود را از این ابزارها منع کند؟ مثل کسی که دو دست خود را با طناب ببندد، نظر شما چیست؟ در ادامه گفتگویی با آیت الله حائری شیرازی در این باره آوردم: «...: حاج آقا این که فرمودید پوشاندن صورت خلاف اسلام است به چه اعتباری می شود گفت که آن حجاب اسلامی نیست؟ آقای حائری: علتش این است که به اسلام نسبت می دهی این که ضرورت دارد می خواهد نفس بکشد بگویی نه نکش درست نیست. استثناء کرد تو می گویی نه استثناء نکرد. ... : برای این است که در طواف می گویند که باز باشد. آقای حائری: بله» از آنجا که پوشاندن صورت در احرام برای خانم ها حرام است این سوال برایم پیش آمده که ممکن است فی نفسه پوشاندن صورت مطلوب نباشد که در آن شرایط خاص حرام شده؟ چون این مطلب رو از چند تن از مراجع تقلید شنیدم، نظر شما چیه؟ هم چنین بخشی دیگر از صحبت های آیت الله حائری شیرازی را در ادامه می آورم: " اسلام چادر را به عنوان حجاب زن معرفی کرده است اما در زمان رضا خان زنان با انداختن پارچه ای سفید روی صورت خود در حجاب زیاده روی کردند و این مساله زمینه آسیب دیدن کل موضوع حجاب شد. امام جمعه شیراز بیان کرد: اسلام گفته است صورت زن باید مکشوفه بماند، هر چند صورت وجیه باشد باید مکشوفه بماند، این برای آن است که مرد بتواند چشمش را کنترل کند و از دیدن صورت وجیه بگذرد، در زمان رضاخان افراط در حجاب موجب شد با پارچه ای این صورت

پوشیده شود. آیت الله حائری شیرازی گفت: در مراسم حج نیز خدای متعال تاکید کرده است که صورت زن مکشوفه بماند، اگر کسی صورت را بیپوشاند افراط کرده است، از این رو است که در مراسم حج زنان نباید نقاب داشته باشند. وی گفت: مثل کسی که در حجاب زنان افراط می‌کند مثل آیت الله جمال است آیت الله جمال کسی بود که می‌گفت اگر نماز نماز ظهر سه رکعت باشد اشکال دارد اما اگر پنج رکعت شد خیلی بهتر است و ثواب هم دارد، آیا اینطور در باره نماز گفتن درست است؟» «افراط در حجاب مانع بزرگی در گرایش بانوان جهان به آن خواهد بود.» از طرفی در مطالب مراجع با این مضمون خواندم که عین جمله شان را پیدا نکردم بذارم: سلمان در چهره ی حضرت زهرا (س) نگاه می کرد و با ایشان صحبت می کرد، و لبخند ایشان را می دید... حضرت زهرا سوار اسب شدند و اینها می رساند که باید «نگاه دیگری» به فلسفه و کیفیت حجاب داشت و آقای حائری با این مضمون می گویند فقط آن احادیثی که گفته حضرت فاطمه حجم بدنشان در فلان موقع نمایان نشد بیان نکنیم چون روایات متعارض دیگری هم هست که باید با اینها جمع شود. لذا می گویند باید متذکر نگاهی شد که مدنظر ایشان بوده نسبت به حجاب نه متذکر افعال مقطعی. این «نگاه» از نظر ایشان همان «سادگی» است نه تکیه روی مواردی که خود اهل بیت (ع) هم همیشه آنجور نبودن (نقل به مضمون). مرجع دیگری می گوید در کل لمعه به عنوان یک دوره فقه نیم استدلالی شیعه، واژه ی حجاب نداریم بلکه واژه ی پوشش داریم و... اینها می رساند که انداختن پارچه در حجاب اسلامی نیست چه رسد به پوشاندن صورت... از طرف دیگر، در روایاتی آمده که حضرت زهرا (س)، شلوار به پایشان بود و روی آن جامعه ای داشتند که شلوارشان مشخص بود. مطالب فراوان دیگری هم در ذهنم هست که برای نگرفتن وقت شما، بیان نمی کنم اما نتیجه اش این می شود که به نظر می رسد در بیان حجاب مطلوب و حجاب حضرت فاطمه (س)، افراط کرده اند. لذا نظرم این است که اولاً حجاب حضرت فاطمه (س) به آن معنایی که بوده شناخته نشده و به احادیثی خیلی کم و مجمل بسنده شده که در طول تاریخ به دلیل ذائقه ی دینی وعاظ بیشتر روی منبرها تکرار شده نه آنکه همه ی مطلب همان باشد که می گویند و ثانیاً اینکه مگر طلاب سطح سه یا ... در باقی مسائل حتی تلاش هم می کنند مثل حضرت زهرا (س) شوند که در این مورد خاص چنین انتظارات بی جایی ازشان داشته باشند؟ چرا طلاب سطح سه نباید روسری رنگی بپوشن!!! من اساتید حوزه را هم دیدم که روسری رنگی می پوشن و خیلی لذت می برم از این مسئله. بهتر نیس طلبه هایی که قراره الگو باشن و منادی دین باشن، به نظافت و استفاده از رنگهای زیبا (نه جلب توجه)، بیشتر اهمیت بدن تا دیگران هم به حجاب و دین تشویق شوند؟ ممنون میشوم نظر مفضلتان را درباره ی هر آنچه خودم و سوال ۱۶۷۰۷ گفتند بدانم. ۲). در نهایت هم یک سوالی دارم که لطفاً جدا از قسمت قبلی سوال پاسخ بدهید چون ربطی به قسمت قبل ندارد و از این جهت که مخاطبان سایت شما بسیاری از طلاب نیز هستند حائز اهمیت است. خودم درباره اش بی نظرم: برخی مراجع گفته اند آرایش کم خانم ها اشکال ندارد. این درحالی است که می بینم وقتی خانم ها سوال فقهی می پرسند در پاسخشان می گویند آرایش کم

هم اشکال دارد. به نظرتان بهتر نیست که حداقل هنگام پاسخ شرعی دادن به سوالات شرعی، اول پرسند مرجع تقلید آن خانم کیست و اگر مرجعش مثلا آقای مکارم است بهش بگویند آرایش غیر غلیظ اشکال ندارد؟ چرا ذائقه ی خود را به دین تحمیل می کنند؟ شاهد هستیم که برخی طلبه ها می گویند متعه را خدا حلال کرده و ما نمی توانیم بگوییم حرام است. ولی در پاسخ به استفتائات مردمی که مرجعشان آرایش را حلال کرده، نمی گویند که آرایش کم حلال است و می گویند حرام است. چرا اینطور شده؟ آیا می توان گفت این مصداق حرام کردن حلال خدا است؟ اخیرا شاهد بودم چنین بحثی در یکی از گروه های تلگرام که دوستاناران شما هم هستند طرح شد و کسی که گفت آقای مکارم گفتند آرایش اشکال ندارد از گروه بیرونش کردند! در نهایت بفرمایید که اگر امام زمان (عج) بیایند، خانم ها را برای پذیرش در حضور خود از جهت آرایش کم یا چهره ی زیبا گزینش می کنند و نمی گذارند که به حضورشان بیایند؟ همان کاری که در ورودی اماکن مقدسه انجام می شود. یا اینکه اگر بنا باشد کسی را به حضور نپذیرند ملاک دیگری برای گزینش دارند؟ خیلی سپاسگذارم که وقت می گذارید و همیشه با پاسخهایتان کمکمان می کنید. التماس دعا.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حقیقت امر، بنده به جهت عدم تخصص در موضوعات فقهی، وارد موارد فقهی نمی شوم. فقه؛ احکام را مشخص می کند ولی مصداق را هرکس می تواند تعیین نماید. مثل همین پوشش که فقه، حدود آن را معین می نماید. ولی این که رنگ پوشش به چه رنگ باشد، به عهده ی عرف است. و از این جهت بنده عرض نمودم لازم نیست رنگ روسری خانم ها تنها، مشکی باشد. موفق باشید